

พิษร้ายในน่านหมอก(ควัน)

**Green
Project.**
รสนัน นุ่นมัน

นอกจากสภาพอากาศที่ร้อนสุดฤดูร้อน และปัญหาภัยแล้งในหลายพื้นที่จะกลายเป็นปัญหาที่ปรากฏเป็นข่าวทันทีที่ย่างเข้าสู่ฤดูร้อนตั้งแต่ปลาย ก.พ. ไปถึงกลาง พ.ค.

ช่วงไม่กี่ปีมานี้ หลายพื้นที่ในภาคเหนือยังต้องรับมือกับเรื่องควันไฟจากการลักลอบเผาป่า เผาตอซังข้าวและพืชผลทางการเกษตร ที่ลุกลามเป็นปัญหาจวนรัฐต้องประกาศเป็น "วิกฤตหมอกควัน"

ภายใต้मानีเสีเทาจางที่ปกคลุมท้องฟ้าและบรรยากาศหน้าร้อนมีพิษร้ายเจือปนอยู่ เพื่อรอคุกคามสุขภาพและชีวิตประชาชนในพื้นที่

ระยะสั้นมีผู้ต้องเข้ารับการรักษาโรคระบบทางเดินหายใจในโรงพยาบาลนับหมื่นราย ขณะที่ระยะยาว มีข้อนำกังวลด้านผลกระทบต่อสุขภาพซ่อนอยู่อีกด้วย

เรื่องนี้เป็นจุดเริ่มต้นให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาการป้องกันและจัดการภัยพิบัติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หรือ นิด้า เริ่มเก็บข้อมูลปริมาณฝุ่นละอองขนาด 2.5 ไมครอน (PM2.5) เพื่อหาสารพิษต่างๆ ซึ่งเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย

ผลจากการเก็บตัวอย่างเพื่อนำไปวิจัยศึกษา ทำให้ รศ.ดร.ศิวัช พงษ์เพียจันทร์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยนิด้า พบฝุ่นละอองซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพสูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน จากทั้ง 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยที่

จ.เชียงใหม่ สภาพอากาศที่หายใจเข้าไป นอกจากเสี่ยงโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันแล้ว ในระยะยาวยังมีสารก่อมะเร็งสำคัญๆ หลายชนิดปนเปื้อนอยู่อีกด้วย

งานวิจัยชิ้นนี้สามารถตรวจวัดรายละเอียดสารปนเปื้อนในฝุ่นได้ละเอียดกว่าเครื่องมือของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถึง 4 เท่า หรือสามารถเก็บตัวอย่างฝุ่นละอองขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางน้อยกว่า 2.5 ไมครอน เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางเคมีจากลักษณะการดูดกลืนรังสีอินฟราเรดของฝุ่นละอองในบรรยากาศ โดยกำลังจะถูกนำไปขยายผลสู่การตรวจสอบความสัมพันธ์กับการเกิดโรคมะเร็งปอดที่ละเอียดยิ่งขึ้นต่อไป

รศ.ดร.ศิวัช เสริมอีกว่า เนื่องจากอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยยังมีข้อจำกัดในการตรวจวัดสารปนเปื้อนบางชนิด ซึ่งมักจะพบปนเปื้อนอยู่ในมลพิษทั่วไป โดยเฉพาะตรวจหาค่าของ "ไดออกซิน (Dioxin)" สารพิษที่เป็นตัวร้ายต่อสิ่งแวดล้อมเรื่อยมา และปรากฏเป็นข่าวอยู่เนืองๆ

อย่างช่วงกลางปีก่อน สารพิษชนิดนี้ ตกเป็นข่าวใหญ่ดังไปทั่วโลก กรณีที่ไซมันส์ตีฟของเวอร์เคสต์ (Verkest)

บริษัทผู้ผลิตรายใหญ่ของเบลเยียม ถูกพบว่ามียาไดออกซินปนเปื้อน เรื่องราวลุกลามบานปลาย เพราะบริษัทนี้ผลิตไซมันส์ตีฟส่งไปให้บริษัทผลิตอาหารสัตว์อีกหลายแห่งทั้งเบลเยียมและในประเทศใกล้เคียงอีกจำนวนหนึ่ง

แน่นอนที่สุด ชาวนี้สันคลอนตลาดค้าอาหารสัตว์ไปทั่วยุโรป เพราะต่างทราบดีว่าสารไดออกซินเป็นหนึ่งในสารพิษร้ายแรงที่สุดในโลก

หนังสือพิมพ์เบลเยียมช่วงเวลานั้น ถึงกับพาดหัวว่า สิ่งที่น่าเป็น "นิวเชอร์โนบิล" (A New Chemobyl) หรือหนักเทียบเท่าโรงไฟฟ้านิวเคลียร์เชอร์โนบิลใน

ยูเครนระเบิดทีเดียว

ข่าวยังระบุนรายละเอียดอีกว่า เวอร์เคสต์ ป้อนผลิตภัณฑ์ที่ว่ามีราว 8 หมื่นกิโลกรัม และปลุสตีร์บางแห่งบอกว่า ระดับความเข้มข้นของไดออกซินปนเปื้อนในไขมันสัตว์มีมากถึง 800 เท่าของมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนด สหภาพยุโรปต้องสั่งหยุดจำหน่ายและทำลายซากเนื้อดังกล่าวทั้งหมด

เบลเยียมสูญเสียรายได้จากการขายเนื้อสัตว์ทันที 767 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์กว่า 1,000 แห่งหยุดใช้ไขมันสัตว์ชั่วคราว

อีกข่าวหนึ่งก็คือ เมื่อวันที่ 8 ส.ค.ปีที่แล้ว สำนักข่าวเอพีรายงานจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม ว่า ทีมผู้เชี่ยวชาญจากสหรัฐเริ่มทำการชะล้างไดออกซินที่ใช้ทำ "ฝนเหลือง (Agent Orange)" ในสงครามเวียดนาม

ย้อนกลับไปก่อนสงครามเวียดนามสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 30 เม.ย. 2518 ช่วงระหว่างปี 2505-2514 กองทัพสหรัฐเคยใช้เครื่องบินฉีดพ่นสารไดออกซินเพื่อฆ่าต้นไม้ในพื้นที่ป่าทึบ หวังทำลายที่หลบซ่อนของนักรบเวียดกง โดยใช้สารพิษประมาณ 20 ล้านแกลลอน

แล้วไดออกซินผู้เป็นอมตะก็ยังไม่สูญสลายไปง่ายๆ มันสามารถอยู่คงทนข้ามยุคข้ามสมัย มากกว่า 3 ทศวรรษ

ตกค้างอยู่ในดินและแม่น้ำลำคลองบริเวณกว้างปล่อยพิษร้ายก่อโรคมะเร็ง การพิการแต่กำเนิด และการพิการอื่นๆ ให้ชาวเวียดนามจำนวนมาก

เอพี ยังระบุอีกว่า ปฏิบัติการเริ่มต้นชำระล้างฝนเหลืองในเวียดนาม อาจต้องใช้เงินไม่ต่ำกว่า 450 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อชะล้างไดออกซินในพื้นที่

สารพิษในฝนเหลือง เป็นกลุ่มของสารประกอบทางเคมีของคลอรีนที่มีอยู่ปนร้อยชนิด แต่ตัวไดออกซินที่มีพิษร้ายแรงที่สุด โดยรายงานของสำนักงานเพื่อการวิจัยมะเร็งระหว่างประเทศ (The International Agency for Research on Cancer-IARC) ซึ่งเป็นหน่วยงานขององค์การอนามัยโลกจัดลำดับไดออกซินให้อยู่ในสารก่อมะเร็งอันดับ 1 (Class 1 carcinogen)

ส่วนใหญ่แล้วสารชนิดนี้จะปนเปื้อนในกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับ "คลอรีน" โดยไม่ตั้งใจ เช่น โรงเผาขยะ โรงงานผลิตสารเคมีและยากำจัดศัตรูพืช โรงงานฟอกย้อมกระดาษ โรงงานผลิตพลาสติกชนิดพีวีซี (Polyvinyl Chloride)

ไดออกซินมีผลต่อสุขภาพมนุษย์หลายด้าน ทั้งแบบเฉียบพลันและระยะยาวนอกเหนือจากสารพัดมะเร็งแล้วยังมีส่วนทำให้เชื้ออสุจิในเพศชายลดลง ทำให้สมองผิดปกติ เนื่องจากจะไปทำลายระบบประสาทส่วนกลาง มีโอกาสเป็นโรคเบาหวานสูงขึ้น และระบบภูมิคุ้มกันลดลง

พิษของไดออกซินไม่เป็นที่กังขาสำหรับนักวิทยาศาสตร์ แต่ก็ยังไม่มีใครชี้ชัดได้ว่าปริมาณที่คนรับเข้าไปในร่างกายที่ก่อให้เกิดอันตราย เนื่องจากพิษที่ปนเปื้อนในสภาวะแวดล้อมรอบตัวทุกวันทั้งผ่านการสูดดมและอาหาร รวมไปถึงน้ำและดิน นักวิทยาศาสตร์ไม่รู้แน่ชัดว่าระยะเวลาสะสมในร่างกายที่จะส่งผลถึงการกลายพันธุ์ของมนุษย์ สร้างผลกระทบไปถึงคนรุ่นถัดไป

นี่จึงเป็นพิษร้ายที่แฝงตัวอยู่อย่างเงียบๆ ต่อไป ■